

FRANS

Driehoog met zicht op een gewaaid strand. De sporen van de najaarsstorm liggen bijeengeveegd op straat, plakken in de rand van het raam, knarsen bij iedere stap van je winterschoenen. Ook binnen bij Frans zijn er sporen. Van zoveel dat voorbij is. Letterlijk afgesloten verhalen over doodgaan van de twee vrouwen in zijn leven: zijn vrouw en zijn dochter.

Hij woont al 13 jaar in Oostende. Samengevat: te kort genieten en dan lang zorgen voor zijn vrouw tot haar overlijden. De dochter is lerares en verhuist naar Luxemburg waar ze op zelfstandige basis aan coaching gaat doen volgens de principes van de Caycediaanse Sofrologie. Dat is samen met de klant zoeken naar “een harmonie tussen lichaam en geest in het hier en het nu.” Heel kort door/uit de bocht: door heel bewust ademen (en hoe dicht kom je dan bij hypnose?) streven naar “een vrije en zelfstandige manier van leven dat leidt naar een gelukkig gevoel en het beleven van de diepe waarden.” Niet evident in haar eigen toekomst. Praktisch is wordt het een kwestie van overleven door aanvullend danslessen te geven. Het lukt niet zo goed. Vandaar: terug naar huis, naar mama en papa, aan zee.

2012. Is dat het beginjaar? Ze is 50 jaar. Er is nog zoveel moois te doen. Ik vraag haar om een eitje uit de koelkast te halen. Ei? Koelkast? Plots ontbreekt de link tussen het woord en het object. Niet voor de eerste keer, maar nu heel pertinent. We vragen hulp bij een psychiater en wachten heel lang op een resultaat: 10 dagen observatie. 10 dagen in een kale kamer zonder kast. De neuropsychiater komt één keer langs. Tweede opinie in dezelfde stad, derde in Kortrijk en een scan van haar hoofd: storing in de hippocampus. Is weten is genezen?

Neen. Vanaf nu leeft en beweegt ze in een andere wereld. Zonder inkomen. Ze wordt 13 keer opgepakt voor diefstal – “Als je geen geld heb mag je het toch meenemen!?” – en via de rechter word ik de papa-bewindvoerder. Ze is haar oriëntatie kwijt. Ik blijf constant bij haar. We reizen iedere dag samen langs gans de kust. Van koffie op een terras naar koffie in de gelachzaal.

Maart 2019. Haar toestand of staat - hoe noem je dat – gaat achteruit. Ze begint te roken: één pakje per dag, ook midden in de nacht. Ze kent het gevaar niet van een niet gedooft sigaret. We zoeken een kortverblijf. Dat is er op dat moment in Oostende niet. Naar Brugge, dan Beernem, tenslotte Oostduinkerke. Twee maand uit huis verblijf zonder de voorgeschreven medicatie. Zonder haar noodzakelijke vitamine B. Het gaat heel snel achteruit. Opnieuw naar Brugge voor observatie. Terug naar Oostduinkerke. Dan valt ze. Een breuk in haar schouder en een voet in de gips met daar bovenop een longembolie. We vragen een vergadering met alle betrokkenen om de toestand te bespreken. Het zou te maken hebben met gips, met stoppen met bloedverdunners, ... Het einde is kortbij. Ik denk aan de betekenis van euthanasie. Ze overlijdt op 19 augustus 2019.

En dan blijf je achter met een grote dosis machteloosheid. Bij leven kregen we van de neuropsychiater maandelijks een verslag over haar toestand. Snel daarna is het stil. Geen uitleg meer. Wist hij zelf te weinig? Had hij er genoeg van?

Ik ben niet gelovig. Ik geloof in de wetenschap. Ik ga mee met de Snaartheorie. Elk lichaam is een verzameling van atomen, van ionen en in het uiterste punt een verzameling snaren, trillingen, miljarden trillingen in alle lichamen. In alles én blijvend. Vandaar dat zowel mijn vrouw als mijn dochter hier nu bij me zijn. In die zwarte urnen.

Geeft dat een ander gevoel van geluk? Wat blijft, is eenzaamheid en toch nog contact. Ik spreek stil met hen. Dat houdt me recht. Als niet-gelovige kijk ik de zondag op televisie naar de ochtendmis. Voor mijn vrouw. Alles wat zij beiden aangeraakt, gebruikt of gedragen hebben, is hier in deze kamer nog aanwezig, zoals hun trillingen overal meegaan. De zorg bij leven loopt door na hun dood. Wanneer ik er niet meer ben gaan we gedrieën samen de zee in. Later samen in zee.

André Baert.